

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXIV, broj 27

10. srpnja 2014.

cijena 200 Ft

Stoti rođendan Nardarke Kristine Benčić-Milišić

Foto: Timea Horvat

8. stranica

Ivanje u Sentivanu

6. stranica

Kašadska crkva

9. stranica

Ivanovečka radionica

14. stranica

Komentar

Po zagovoru koljnofske Črne Madone

Prošli dani su med Hrvati u Gradišću stali u znaku crikvenoga svečevanja duhovnih peljačev. U jednom vikendu su Petrovišćani čestitali veljek dvim dušobrižnikom, povodom 55-ljetnoga maševanja i zaredjenja Rafaela Krammera a i Ivana Šnellera. Od ovih skromnijih svečevanj smo skočili u Koljnof do veličanstvene svetačnosti jubilara Antala Németha. On je takaj slavio, samo u zlatnoj mašnoj opravi. U današnje vrime, kad se teško napunjuju crikve s vjerniki i prava je rijetkost, ako po svaki dan dojdju ljudi skupa se pomoliti u dom Božji, onda se pravoda na jednoj zlatnoj maši duplasto vidi, kakov je odnos naroda prema svojemu gospodinu. Negda zdavno duhovniki su u selu bili jedni od najuglednijih ljudi, uživali su poštovanje i ljubav samih stanovnikov. Nikomur nije došlo napamet da se potuži na crikvenoga pretpostavnoga, štoveć, nezamislivo je bilo da ga negdo prijavljuje kod biškupa, i to tako da optužbe su nedokazane. Danas je u jakoj modi nanjdržanje, neki se svenek umišljaju da se nalazu u stanju kad sve moru učiniti, morebit i za to da si počvršćuju doživotnu vlast na čelu lokalnih tijel. Tako rashitaju kamene, hasnuju teške i uvredljive riči, i onda kad prema mišljenju i uvjerenju većine napadanje je neopravdano. A ura istine svenek dojde, tako i zarovani sadržaji isplivaju na vidjelo. Zbog toga je i hakljiva ona biškuska odluka ka koljnofsku faru od 1. augustuša stavlja pod nadzor, znači, s tim skupa svi dosadašnji crikveni tanačniki se oslobadjaju od obavezov. Za ovim intermecom vraćam se farniku Toniju, koga je Gospodin Bog nekoliko puta stavio jur u žitku pred iskušavanje, dao mu je upoznati svakorjačke tjelesne i duševne boli, i gdo suprot toga još skromno i s radošću zna povidati o milosti sudbine i nadalje kani zblížiti ljude sela u molitvi i još ima zaufanja u Koljnofci, a i Hrvati. Jedan dušobrižnik, podrijetlom Ugar, ki služi već od dvadeset ljet med Hrvati i svoju zlatnu mašu celebrira na svojem «posudjenom» jeziku. Veliko je to priznanje i samomu narodu ki ga sluša, pozna i koji ga je došao toga dana i svečevati. Koliko duhovnoga peljača ima rado njegov narod, to se najbolje more izmiriti i po ovakovi svečani prilika. A takova prigoda je bila cijelo lanjsko ljet kad je Putujuća Celjanska Marija gostovala u ovom gradišćanskom selu i pokazala je i put peldodavnoga skupadjelanja. Antala Németha, suprot svake nevolje nekih skrivenih i tajanstvenih kritičarov, Koljnofci su zdignuli na ono mjesto, koje mu i pripada u duhovničkom pozivu, pravoda med tim nisu mu zabili ni na onu početnu hrabrenost, kako je pred 22-imi ljeti stupio u jednu vjersku zajednicu, ka je bila na putu raspada i ka je sidila upravo na sredini žarišća. Da je on čuda česa učinio pred svim i za Hrvate i na hrvatskom jeziku na vjerskom i narodnom polju u dotičnom naselju, tu zaslugu mu nigdor ne more obrisati, kot i to ne, kako si je svišno ispunjavao svoje dužnosti i naloge. A važna je i sadašnjost, u kojoj ga većina Koljnofcev dostojno grli i ljubi i čestita voljenomu duhovnomu peljaču sa željom da farniku Toniju i nadalje služi zdravlje i bistra pamet i da još dugo ostane med njimi po zagovoru koljnofske Črne Madone.

Tiho

Glasnikov tjedan

Ponedjeljak je. Na redu je pisanje ovojedne uredničke kolumne. Najbolje je ako ste pozitivni i zažmirite nad pojedinim odsječcima društvene i ine stvarnosti koja nas okružuje. Tjedniku Hrvata u Mađarskoj, polazeći od njegove «misije» i zadatka posla, u središtu su zanimanja Hrvati u Mađarskoj i njihova politička, društvena, kulturna te životna zbilja. Ljeto je. Vrijeme je kampova. Raznoraznih. Školskih, tamburaških, jezičnih, za učitelje i profesore, u organizacijama udruga, samouprava, državnih ustanova... Na mjesnoj, regionalnoj i državnoj razini. Tuzemnih i inozemnih. Ako tek nasumce pogledam iz-

Vukovar, Ogranak Matice hrvatske u Vinkovcima i Ogranak Matice hrvatske u Pečuhu; pokrovitelji su: Đakovačko-osječka nadbiskupija, Šibenska biskupija i Vukovarsko-srijemska županija, Hrvatska samouprava grada Pečuha, Hrvatska samouprava sela Katolja, a sponzori su bili Znanstveni zavod Hrvata u Mađarskoj, i Vinarija Kovács-Harmat, a suorganizatori škole jesu Udruga Otok i Memorijalni centar «Faust Vrančić» s otoka Prvića i Turistička zajednica grada Vodica. Djeca su trebala platiti svoj simbolični udio u vrijednosti od 10 tisuća forinti.

Spomenimo i don Božu. Poticaj za održavanje jedne ovakve ljetne škole na Prviću dao je domaći župnik don Božo Škember, koji je polaznicima i predavačima bio domaćin i pružio im gostoprimstvo i osigurao im smještaj, prehranu i prostor za nastavu u

Ovdje ću detaljnije spomenuti ljetnu školu Matice hrvatske Ogranak Pečuh, ostvaren uz potporu i organizaciju partnera iz Hrvatske. U Ljetnoj školi hrvatskoga jezika i kulture «Faust Vrančić» boravilo je 18 gimnazijalaca iz Pečuha i deset iz Vinkovaca. Sa svojim pratiteljima od nedjelje do subote.

samostanu Gospe od Milosti u Prviću Luci. Kako kaže Stjepan Blažetin, predsjednik Matice hrvatske Ogranak Pečuh, program škole obuhvatio je 42 nastavna sata ostvarena kroz predavanja i radionice, i to predavanja iz područja hrvatske književnosti te radionicu kreativnog pisanja, jezične radionice, dramsko-lutkarsku radionicu, radionicu Glagoljsko pismo. Polaznici su se upoznali s poviješću i kulturnom baštinom otoka Prvića, družili se s poznatom književnicom Julijanom Matanović, sudjelovali projekcijama obrazovnih i dokumentarnih filmova, a uza stručno vodstvo upoznali Šibenik, otoke Prvić i Tijat. „Cilj je bio da polaznici, gimnazijalci iz Pečuha i Vinkovaca, unaprijede svoje znanje iz hrvatskoga jezika, književnosti i kulture“ – istaknula je voditeljica škole Ružica Pšihistal s Filozofskog fakulteta u Osijeku.

vešća i podatke o onima za koje je naše uredništvo znalo, u proteklih nepunih mjesec dana u kampovima sudjelovalo je preko 500 osoba, što djece što odraslih. Govorim o kampovima koji su financirani iz novca i proračuna, namijenjenim potrebama i programima Hrvata u Mađarskoj, u kojima su dio troškova snosili njihovi polaznici. Očito je kako se osjeća potreba kod djece osnovnoškolske dobi za ispunjavanjem sadržajima dugog i toplog ljeta. I kod njihovih roditelja. Nekima su upravo spomenuti kampovi jedina prilika bezbrižnog ljetovanja. Ovdje ću detaljnije spomenuti ljetnu školu Matice hrvatske Ogranak Pečuh, ostvaren uz potporu i organizaciju partnera iz Hrvatske. U Ljetnoj školi hrvatskoga jezika i kulture «Faust Vrančić» boravilo je 18 gimnazijalaca iz Pečuha i deset iz Vinkovaca. Sa svojim pratiteljima od nedjelje do subote. Školu su organizirali: Matica iseljenika – Podružnica

Branka Pavić Blažetin

Aktualno

Počele predizborne pripreme za jesenske izbore za zastupnike narodnosnih samouprava

2. dio

Tijek i uvjeti postavljanja kandidata

Kandidata na izborima može postaviti narodnosna udruga (izuzev stranke i sindikata) koja je na dan raspisivanja izbora upisana u sudski registar civilnih udruga, kojoj je Statutom naznačen cilj: zastupanje konkretne narodnosti prema zakonu o pravima narodnosti iz 2011. godine. Udruga koja postavlja kandidate mora se prijaviti NIP-u. Udruga koja kandidate postavlja samo u danom naselju, može se prijaviti mjesnom izbornom povjerenstvu između 23. srpnja i 5. rujna 2014. godine. Udruga koja postavlja listu na županijskoj razini može se prijaviti između 23. srpnja i 6. rujna danom županijskom ili glavnogradskom izbornom povjerenstvu. Udruga koja postavlja državnu listu mora se prijaviti NIP-u. Ako je udruga prijavljena NIP-u, ne mora se prijaviti drugom izbornom povjerenstvu.

Za postavljanje kandidata mjesne narodnosne samouprave potrebna je preporuka 5% birača, ali najmanje pet birača, upisanih na popis narodnosnih birača na dan raspisivanja izbora.

Narodnosnu listu na izborima za županijsku i glavnogradsku samoupravu može postaviti narodnosna udruga koja je na mjesnim izborima samostalno postavila najmanje 10% kandidata, i koja je prikupila preporuku najmanje 2% birača.

Na izborima za državnu samoupravu listu može postaviti narodnosna civilna udruga koja je na izborima za mjesne samouprave samostalno postavila najmanje 10% kandidata, i koja je prikupila preporuku najmanje 2% birača. U nedostatku raspisanih izbora za mjesnu narodnosnu samoupravu bilo koja narodnosna udruga može postaviti narodnosnu listu.

Dvije ili više narodnosnih udruga na temelju postavljanja zajedničkih kandidata – s istim udrugama – može postaviti zajedničku županijsku/glavnogradsku, državnu listu. Jedna narodnosna udruga u jednome biračkom okrugu može sudjelovati u postavljanju samo jedne – samostalne ili zajedničke – liste. Na jednoj listi može biti najviše tri puta više kandidata nego što je broj zastupnika koji se bira. Ako s liste ispadne jedan kandidat, na njegovo mjesto stupa sljedeći s liste. Jedna narodnosna udruga može zastupati samo jednu narodnost. Jedna osoba može primiti kandidaturu samo za jednu mjesnu, područnu i državnu samoupravu. Važna promjena u odnosu na prijašnje propise jest da se mjesni, područni i državni izborni sustav više ne nadograđuje na drugo. Iz toga proizlazi da uvjet kandidiranja za područnu i državnu samoupravu više nije uvjet zastupnički mandat u mjesnoj narodnosnoj samoupravi.

Prijava kandidata na izborima za mjesnu narodnosnu samoupravu može se obaviti do 5. rujna 2014. godine predajom potrebnih preporuka mjesnom izbornom povjerenstvu. Prijava županijske i glavnogradske liste može se obaviti najkasnije do 6. rujna 2014. godine predajom potrebnih preporuka županijskom/glavnogradskom izbornom povjerenstvu. Prijava državne liste može se obaviti do 6. rujna 2014. godine predajom potrebnih preporuka Nacionalnom izbornom povjerenstvu.

Prikupljanje preporuka

Preporuka za kandidata, županijsku/glavnogradsku i državnu listu može se dati putem pismene preporuke. Listove za prepo-

ruku može tražiti kandidacijska udruga kod nadležnog izbornog ureda od 23. srpnja, dakle nakon raspisivanja izbora. Istodobno s predajom ovjerenih listova za preporuku kandidacijskoj udruzi predat će se imena i adrese birača upisanih na narodnosni popis birača.

Preporuka

Kandidata može preporučiti birač koji na izborima ima biračko pravo, dakle onaj koji je uzet na popis narodnosnih birača. Jedan birač u naselju može preporučiti samo jednog kandidata (osobu). Osim toga može dati jednu preporuku za županijsku/glavnogradsku i državnu listu. Svi ovjereni listovi s preporukama moraju se predati nadležnom izbornom uredu do naznačenog roka.

Glasovanje

Najprije izbori se mogu održati u nedjelju, 5. listopada 2014. godine od 6 do 19 sati. Birač će dobiti najviše tri glasačka listića: za mjesnu, županijsku/glavnogradsku i državnu samoupravu. Izbori za mjesne, područne i državne samouprave održat će se istoga dana. Kao i do sada, za sve narodnosti u naselju bit će ustanovljeno zajedničko biračko mjesto, koje ne može biti isto s biračkim mjestom za izbor mjesne samouprave.

Utvrđivanje izbornih rezultata

U naseljima izbori su uspješni onda ako barem toliko kandidata dobije glas koliki je broj zastupnika koji se bira. Zastupnici će biti kandidati koji dobiju najviše glasova. Bude li jednak broj glasova, o mandatu se odlučuje ždrijebom. Županijske/glavnogradske i državne liste mandate osvajaju omjerno prema dobivenim glasovima. Ne može osvojiti mandat lista koja nije postigla najmanje 5%, kod zajedničke liste dviju udruga najmanje 10%, zajedničke liste više od dviju udruga najmanje 15%.

Broj mandata utvrđuje nadležno izborna povjerenstvo po uzoru na parlamentarne izbore. Mandate na listi osvajaju kandidati prema redosljedju. Ako je na listi manje kandidata od broja mandata koji se mogu osvojiti, nepodijeljeni mandati ostaju nepopunjeni. Izbori su neuspjeli ako broj osvojenih mandata ne dostigne broj potreban za djelovanje zastupničkog vijeća.

Stipan Balatinac

SPLIT – Od sredine lipnja otvorena su vrata privremenoga mađarskog konzulata u Splitu. Hrvatska je jedno od najomiljenijih turističkih odredišta mađarskih turista, pogotovo priobalne županije: Zadarska, Šibensko-kninska, Splitsko-dalmatinska i Dubrovačko-neretvanska. Prema dosadašnjim iskustvima, privremeni mađarski konzulat opravdao je svoje djelovanje naime često mu se obraćaju mađarski turisti u neprilici. Konzulat će raditi do 15. rujna, a mađarski se državljani mogu obratiti osobno ili telefonski na broju 00 385 99558 5555 primjerice ako su im ukrali putne dokumente, pojedinih nezgoda i slično. Rad konzulata pomažu i mađarski policajci u Splitu.

Dan državnosti Republike Hrvatske obilježen u Pečuhu

U znaku godišnjice pristupanja Republike Hrvatske Europskoj Uniji

Konzulica gerant
Ružica Ivanković

U Pečuhu je 23. lipnja 2014. godine svečano obilježen Dan državnosti Republike Hrvatske, što ga već tradicionalno organizira Generalni konzulat Republike Hrvatske u Pečuhu. Ovogodišnje obilježavanje Dana državnosti održano je u ozračju godišnjice pristupanja Republike Hrvatske Europskoj Uniji. Susretu su nazočili brojni predstavnici političkog, gospodarskog i kulturnog života

Mađarske i Hrvatske, čelnici Hrvatske državne samouprave, brojni članovi hrvatske zajednice u Mađarskoj, uglednici javnoga života te ustanova iz Hrvatske i Mađarske, poglavito iz četiri županije: Baranje, Bačko-kiškunske, Šomođske i Tolnanske, rektor i prorektori Sveučilišta u Pečuhu, Baji...

Ženski pjevački zbor August Šenoa

S radošću i iskrenim domaćinstvom sve je pozdravila konzulica gerantica, zahvaljujući na njihovu odazivu. Njezina ekscelencija Ružica Ivanković između ostaloga reče:

„Rado bismo se u ovom trenutku prisjetili naših i vaših zajedničkih postignuća koja su u prvom redu rezultat izuzetno kvalitetnih hrvatsko-mađarskih odnosa na državnoj razini. Suradnja, uzajamno povjerenje i timski odnos prema radu predstavnika mađarskih institucija, gradske, lokalne i županijske vlasti, vjerske zajednice, kulturnih i gospodarskih subjekata s obje strane granice, te hrvatske narodnosne zajednice, dali su široku prepoznatljivost ovom našem prostoru južne Mađarske, Zadravlja Zadunavlja.“

Pri tome je Ružica Ivanković posebno istaknula ulogu hrvatske zajednice u Mađarskoj: „Ponosni smo što upravo ovdje žive naše manjinske zajednice, a nadasve na naše Hrvate u Mađarskoj koji su pokazali odanost zemlji u kojoj žive, ali i zrelost u očuvanju svojega jezika, kulture i nacionalnog identiteta.“

Brojni uzvanici

Zahvalila je svima na suradnji kojom su pridonijeli zajedničkim uspjesima, ali i kolegama u Generalnom konzulatu – Vjekoslavu Filakoviću i Szabolcsu Szőlösiu, kao i tradicionalnim sponzorima koji su svojom pomoći pridonijeli da druženje bude ugodno i korisno: Udruzi vinara i vinogradara Kutjevački vinari, koja je osigurala kompletnu vinsku ponudu, a ponajprije najvjernijim članovima – MIHALJU, KRAUTHAKERU, ČAMAKU, SONTAKIJU i Kombinat Kutjevo. Njihova su iznimno kvalitetna vina bila dio protokolarnih poklona, nadalje Osječkoj pivovari, koja se odaziva svakom hrvatskom događanju, posebno mađarskom poduzetniku, uzgajivaču svinja i proizvođaču izvornih proizvoda od svinjskog mesa Jánosu Ballaiu iz Kurda, koji se ove godine rado pridružio svojim izvrsnim proizvodima, Hrvatskoj narodnosnoj samoupravi grada Dombovara, na čelu s gospodinom Gaborem Varga-Stadlerom, te Józsefu Wilhelmu iz Belvara. Kako je uz ostalo dodala, donatori su navedeni na pozivnici, a njihova izvrsna vina, raznoliki gastronomski proizvodi ponuđeni su na domjenku. Svečanost su uljepšali i obogatili Ženski pjevački zbor „August Šenoa“ i Orkestar „Vizin“ iz Pečuha.

Stipan Balatinac

Orkestar Vizin

Dan državnosti Republike Hrvatske obilježen u Budimpešti

Republika Hrvatska u Europskoj Uniji, i u širem europskom kontekstu

Hrvatski veleposlanik u Mađarskoj
i supruga Marijana Grlić Radman

Povodom obilježavanja Dana državnosti i prve godišnjice članstva Republike Hrvatske u Europskoj Uniji, u Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Budimpešti 30. lipnja, održan je svečani domjenak.

Prijemu, kojem je nazočilo tristotinjak uzvanika, odazvali su se brojni veleposlanici i predstavnici diplomatskoga zbora akreditirani u Mađarskoj, predstavnici javnog i društvenog života Mađarske, hrvatskih samouprava, kulturnih i znanstvenih ustanova, članovi hrvatske zajednice, gospodarstvenici i ini gosti.

U svome pozdravnom govoru hrvatski je veleposlanik u Mađarskoj Gordan Grlić Radman istaknuo bit ulaska Republike Hrvatske u Europ-

sku Uniju, i u širem europskom kontekstu i u pogledu novih mogućih potencijala za unapređenje dobrosusjedske dvostrane suradnje s Mađarskom, s kojom su odnosi tradicionalno dobri i prijateljski. Posebno je izrazio zadovoljstvo velikim odazivom članova hrvatske zajednice, podsjetio je kako u novom sazivu Mađarskog parlamenta prvi put izabran i glasnogovornik hrvatske zajednice, te izrazio nadu kako će u budućem razdoblju doći i do izbora punopravnog zastupnika.

Nazočnim su gostima predstavljena tradicionalna jela hrvatske kuhinje, jednako kao i hrvatska vina, a u okviru glazbenog programa nastupili su članovi klapa „Baruni“ iz Svete Nedelje. U osiguranje tehničke pomoći i potpore održavanju prijma uključili su se i Hrvatska osnovna škola i gimnazija iz Budimpešte, Ured Hrvatske turističke zajednice u Budimpešti koji je dostavio informativne materijale o Hrvatskoj, te članice Hrvatskoga kulturnog plesnog ansambla „Luč“ koje su se predstavile gostima u tradi-

S hrvatskim napjevima po
Lijepoj Našoj – Klapa Baruni

cionalnim narodnim nošnjama Hrvata u Mađarskoj.

Kristina Goher

Brojni uzvanici na proslavi Dana državnosti Republike Hrvatske

Predsjednica stolnobiogradske Hrvatske
samouprave Janja Cindrić u društvu
stolnobiogradskog biskupa Antala Spányia

Sentivansko Paljenje i preskakivanje vatre

U organizaciji Hrvatske samouprave, 27. lipnja u Sentivanu organizirano je već tradicionalno *Paljenje, preskakivanje vatre i noć muzeja*. Tradicija paljenja ivanjskih vatrâ koja se održava dan (noć) prije Ivanja, na ivanjsko navečerje ili na samo Ivanje, obnovljena je prije četiri godine. Posrijedi je zapravo pretkršćanski narodni običaj koji pripada ciklusu običaja vezanih uza zimski i ljetni suncostaj, te proljetnu i jesensku ravnodnevicu.

Program je u dvorištu mjesne Zavičajne kuće počeo predstavom mjesne kazališne družine Jánosa Kalmára i otvorenjem izložbe darovitih sentivanskih likovnih umjetnika amatera.

U ime domaćina, u povodu otvorenja izložbe nazočno je pozdravio načelnik sela Szilárd Vörös naglašujući kako je priredbom Hrvatske samouprave otvoreno obilježavanje sentivanskog proštenja i blagdana Svetog Ivana, zaštitnika župe i sela. Kako kratko reče, u Galeriji Zavičajne kuće izloženi su radovi domaćih umjetnika, od najmlađih do umirovljenika, od učenika osnovne škole do zrelih naraštaja, koji se ističu tematskom i izražajnom šarolikošću. Najmlađa je Reka Vinek, zatim Zsófia Cserháti, Zsuzsanna Bartos, dr. Zsuzsanna Tolnai, župnik Gábor Muka, Antal Schmidt, gđa Bele Pančića i Péter Borsodi. S ponosom je pohvalio njihovo zalaganje te svima poželio uspješan rad, i da se nadalje samoizražavaju kistom.

U nastavku je nastupio obiteljski tamburaški orkestar Szilárda Vörösa, ujedno načelnika i glazbenika, a zatim je slijedio koncert glasovitog Orkestra «Vujičić» koji je utemeljen u Pomazu 1974. godine, a za istaknuti rad u povodu 40. obljetnice primio je Kosuthovu nagradu. U svome repertoaru njeguje raznolik i bogatu narodnu glazbenu tradiciju Južnih Slavena, u prvom redu Srba i Hrvata u Mađarskoj, pa se tako odužuje genijalnom skladatelju i sakupljaču narodne glazbene baštine Tihomiru Vujičiću.

Između ostalog orkestar je izveo i nekoliko poznatih izvornih bunjevačkih melodija.

Nakon koncerta oduševljenje najmlađih izazvalo je tradicijsko paljenje i preskakivanje ivanjske vatre, a svi koji su sudjelovali nagrađeni su i spomenicom za iznimnu hrabrost. Program je završen plesačnicom uz Orkestar «Čabar», pa je zabava potrajala do sitnih sati.

Hrvatska samouprava sela Sentivana utemeljena je na izbo-

rima 2010. godine. Kako nam uz ostalo tom prigodom reče predsjednica samouprave Andrea Nagy, u protekle tri godine imali su samo domaće sudionike i omiljeno tradicijsko paljenje i preskakivanje ivanjske vatre, a ove godine pozvali su i orkestar «Vujičić». Budući da se u to vrijeme priređuje i Noć muzeja, ponovno su se priključili priređivanjem jedne izložbe, predstavljanjem domaćih slikara amatera, darovitih likovnih umjetnika. Najmlađe je najviše oduševilo preskakivanje ivanjske vatre, a svaki je sudionik dobio i prigodnu spomenicu. Nije mogla izostati ni plesačnica uz Orkestar «Čabar» pa je pučka veselica potrajala do sitnih sati.

Najveća godišnja priredba im je Bunjevačko prelo, zatim Ivanjsko paljenje i preskakivanje vatre, a za Dan sela u kolovozu priređuju plesačnicu uz Orkestar «Čabar». Također redovito organiziraju i posjet Hrvatskom kazalištu u Pečuhu, posebno za starije naraštaje koji još uvijek lijepo govore hrvatski jezik i rado se odazivaju takvim sadržajima. Osim toga surađuju i s hrvatskim zajednicama, samoupravama okolnih naselja.

Prema procjenama, mala bunjevačkohrvatska zajednica danas broji stotinjak duša (prema popisu iz 2011. godine 44 osobe, op. a.), prije svega starijeg naraštaja.

Glede budućnosti, a u povodu predstojećih izbora za mjesne narodnosne samouprave, predsjednica nam uz ostalo reče kako su već razgovarali o tome, naime prije četiri godine prvi put su utemeljili Hrvatsku samoupravu koja je opravdala svoje postojanje. Često ima tremu kada organiziraju priredbu, ali kada ona uspije, onda je to uvijek ohrabruje, daje poticaj za nastavak, zato misli da ne smiju posustati i moraju dalje raditi na unapređenju društveno-kulturnog života bunjevačkih Hrvata u Sentivanu. Posve je sigurno da će opet utemeljiti Hrvatsku samoupravu.

Stipan Balatinac

Hrvatski dan u Kozaru

U hrvatskom naselju blizu Pečuha, u Kozaru (Nagykozár), 22. lipnja, u organizaciji tamošnje Hrvatske manjinske samouprave, priređen je osmi Hrvatski dan. U lijepo okićenom domu kulture goste je čekao natpis *Dobro došli na Hrvatski dan u Kozaru* i domaćica susreta Marica Katić. Nakon njezinih lijepih pozdravnih riječi slijedio je vrlo bogat kulturni program. Bilo je pjevanja, plesa i glazbe, dakle svega što je oku i uhu milo. Svi izvođači Hrvatskog dana s velikim su veseljem nastupali pred brojnom publikom.

Prvo su nastupila djeca hrvatske skupine tamošnjeg vrtića. Nakon vrtičke djece zapjevali su zborovi: pjevački zbor Orašje iz Vršende, mjesni pjevački zbor i mješoviti pjevački zbor iz Harkanja, koji je sada prvi put nastupao u Kozaru, a za plesni dio programa pobrinuli su se izvrsni plesači KUD-a Tanac u pratnji Orkestra Vizin. Plesači su izveli plesove podravskih, bunjevačkih i bošnjačkih Hrvata. Oduševljena publika sve izvođače nagradila je pljeskom, ali najveći pljesak svojim slatkim programom dobili su mališani. Najmlađi sudionici, osim svojeg nastupa, vlastoručno napravljenim poklonima iznenadili su konzulicu Republike Hrvatske Ružicu Ivanković i predsjednika Hrvatske državne samouprave Mišu Heppa, kako bi im ovaj dan ostao u sjećanju. Nakon programa slijedila je izvrsna večera sa slasnim kolačima, a zatim je na redu bilo druženje uza svirku Orkestra Vizin.

Jadranka Gergić

Kuhajmo zajedno

Prigodom Duhova, 8. lipnja, katoljska Hrvatska manjinska samouprava priredila je natjecanje „Kuhajmo zajedno“. Oko 8 sati okupljali su se natjecatelji gore u planini, tj. vinogradu. Tko nije imao svoj podrum, kuhao je kod seoskog podruma. Postupno su stizali i gosti koji ne žive ovdje, ali su kadgod bili Katoljci. Kuhalo se u kotlićima i u glinenim loncima, te peklo na ražnju.

Svatko se trudio da skuha što god neobično i izvrsno. Oko 13 sati krenuli su ocjenjivači kušati jela. Imali su težak posao, jedno jelo bilo je bolje od drugoga. Dakako, bilo je i glazbe. Od 10 sati ustrajno je svirao sastav „Poklade“. I svirci su išli od podruma do podruma kroz planinom, skupa s ocjenjivačima. Natjecalo se devet osoba, od njih troje dobilo je spomen-plaketu i lijepe poklone, uz to još i bocu vina, redoviti dar udruge „Agancsos Pincészet“. Prvo mjesto osvojila je Marta Balatinac s pečenicom na ražnju; drugo Zoltán Erdolf sa svinjskim paprikašem, a treće mjesto László Rónai sa svinjskim i goveđim paprikašem. No ni ostali nisu otišli doma praznih ruku jer su i oni dobili po jednu bocu vina.

Djeca su se zabavljala crtajući, odgovarajući na postavljena pitanja, no i branjem trešanja.

Svatko je uživao i pjevao, a neki su i zaplesali. Glazba i skladno pjevanje odjekivali su s planine sve do ranih sati.

Guganka

Foto: Katalin Polić Erdorf

Nesvakidajni jubilej Nardarke

Stoti rođendan Kristine Benčić-Milišić

Došlo je bezbroj gostov s fotoaparati, kamerami, dari u Malu Nardu 1. julija, utorak otpodne, pred Milišićevu hižu u Maloj Nardi. Naime, ta dan je svečevala svoj stoti rođendan teta Kristina Benčić, po mužu Milišić. Našli smo ju kraj pranukića Benedeka, nukice Livije i rođendanske torte.

Najprije je načelnica Narde Kristina Glavanić čestitala slavljenici i preštalala pozdravne riči premijera Ugarske Viktora Orbána. Pukovnik Ferenc Papp u zastupništvu Ministarstva obrane tumačio je najlipše želje ministra obrane Csabe Hendea i posebno se je zahvalio da je teta Kristina dala pet vojnikov Domovini. S velikim paketom je presenetio jubilariku, u kom se je skrivao, kako smo kasnije svi vidili, cijeli porculanski pribor za te, ravno iz Hollóháze. Zastupnici mjesne samouprave i predsjednica Hrvatske samouprave Julija Bošić-Nemet su nastavili red čestitarov. Kako smo doznali, teta Kristina su sve skupa imali deset dice, jedno dite je rano umrlo, a dva odraščene sine, zidare su jur zakopali. Od pet

sinov i četire kćere dostali su 16 nukicev, pak su se onda narodili pranukići, kih je danas jur dvadeset, a i tod su se narodili već dva nasljedniki. Teta Kristina iako teško hodu, samo dvoja vračtva sabiraju od nedavno, i nek noge im bolu. Još sve nek prez očaljov štu svaki dan Vas Népe. Znaju rediti svu familiju, što kako se mora napraviti na vrčaku, a kako sami velu, čuda molu, s tim i vrime brže projde. Kad im je dugo, po hrvatski jaču i povidaju pranukiću Benedeku, kad sad četire generacije živu pod jednim krovom. Kako su sami povidali, težak žitak su imali, mati im je umrla kad su nek šest ljet imali, a otac se je brže oženio. Još u mladosti su služili na Batthyányjevoj gospoščini u Nimškoj, a

kad su se udali, u domaćinstvu su djelali. Najteže je bilo u Nardi živiti za Ugarskom revolucijom, čuda česa nisu ljudi imali. Teta Kristina sve točno pametu, samo su sluh malo izgubili, ali suprot svega, još i većputi su rekli, nikomor si ne želju sto ljet žitka. Ogromna rodbina prošle nedilje je gratulirala Hrvatci ka je jur stupila u drugo stoljeće svojega žitka.

Tiho

Duplasti dušobrižnički jubilej u Petrovom Selu

Sredinom prošloga miseca Petrovo Selo je dva dane dugo svečevalo 55. obljetnicu zaredjenja svojih umirovljenih duhovnikov. 14. junija, u subotu uvečer, pri maši diči tamburaši i jačkari su sprohadjali čestitke jubilaru Rafaelu Krammeru, a drugi dan pri desetoj maši Ivanu Šnelleru su upućene dobre želje i riči zahvale.

Sliva: Ivan Šneller, Tamás Várhelyi i Rafael Krammer

Pred 55-imi ljeti 14. junija su mladoga petrovskog Rafaela Krammera u Ostrogonu posvetili za duhovnika, a na isti svečani dan su ga s dobrimi željami, molitvom i jačkom okružili petrovski vjerniki u kapeli Sv. Štefana. U svojem svećeničkom zvanju služio je ugarske vjernike na već mjesti, a najduže je bio dušobrižnik u Keresturu. Pred sedmimi ljeti je stupio u mirovinu, odonda živi u svojem voljenom Petrovom Selu, i tako svaki dan, kot i u nedilju, ak-

tivno sudjeluje pri sveti maša. Ivan Šneller, rodnom iz Hrvatskih Šic, već od trideset ljet je bio duhovni pastir južnogradišćanskoga sela, i sad redovno, kad mu nek zdravlje dopušća, rado mašuje u nedilju, pri različiti svetačnosti, iako je pred sedmimi ljeti zbogomdao Pinčenoj dolini i odselio se je u sambotelski Starački dom duhovnikov. 21. junija 1959. ljeta u Sambotelu je bio zaredjen za svećenika, a uz službovanje u ugarskom selu Njugiru (Nyóger), Petrovo Selo smatra drugom važnom štacijom svojega žitka, kade je veliku ulogu odigrao u obnovi, dogradnji crikav, sazidanju farofa, restauraciji oltarov. Petrovišćani moru Bogu hvalu dati i za to da je toliko ljet postavljen za čuvara vjere, hrvatskoga materinskoga jezika i identiteta u ovo naše selo. Za sve ono dobro, što je svojim djelovanjem učinio za Petrovo Selo, Sesoška samouprava mu je prilikom zlatne maše dodilila nagradu „Za Petrovo Selo“. Vjerniki ga još i dandanas s istom ljubavlju

primaju kot i prlje, tako su slavljeniku pri svetoj maši, 15. junija, u nedilju, gratulirali prilikom visokoga jubileja. Duplasta godišnjica i zato nam daje razlog za veselje, kad dva umirovljeni gosponi jako čuda pomažu i sadašnjemu farniku Tamásu Várhelyiu, gdo se brine za vjerski žitak šest naselj od Narde do Petrovoga Sela. Zato prosimo Gospodina Boga, neka jubilar još dugo drži i čuva pred našim petrovskim oltarom ter med nami vjerniki, u zdravlju i veselju!

Tiho

Trenutak za pjesmu

Pablo Bilosnić

Sam ne mogu

Dižemo se iz kruga prašine,
vrištimo tek po svojoj prirodi.
Želimo sreću i kada znamo
da je nećemo imati,
a možda je sreća baš to
što je zapravo nismo imali.

Kašadska crkva

U organizaciji Hrvatske samouprave sela Kašada, na čelu s Milanom Horvatom, 7. lipnja priređena je svečanost kojom je obilježena 40. obljetnica posvete mjesne crkve. Program je započeo svetom misom na mađarskom jeziku koju su pjevali Ženski pjevački zbor iz Petarde i Ženski pjevački zbor Hrvatica iz Vršende, a nastavljen kulturnim programom na dvorištu kašadskog doma kulture. Nastupili su KUD Nard iz Narda, sajčanski KUD Biseri, vršendski Ženski pjevački zbor i bremenski Pedagoški pjevački zbor. Slijedilo je druženje te Šokački bal uz «Badelovu» glazbu. Program je ostvaren uz potporu Hrvatske državne samouprave, bremenske i kašadske Seoske samouprave.

Kašad pripada Bremenskoj župi, a o vjernicima se brine svećenik Andor Keresztes. Selo broji tristotinjak stanovnika, kaže načelnik Zoltan Bošnjak. Već više godina ne djeluje KUD Dola, škole već desetljećima nema u Kašadu, ugašen je i dječji vrtić prije nekoliko godina... Ali nema nezaposlenih, ulaže se i planira, tako se, između ostaloga, gradi prenočište u vrijednosti od 32 milijuna forinti koje će biti predano na uporabu potkraj listopada, nedavno je završena potpuna obnova Seoske kuće u vrijednosti od 6,5 milijuna forinti... Selo je ostarjelo, ali sada, nakon dugih 14 godina, ima života, 24 djece, pa se nadaju boljim danima i pomlađivanju sela. Toga svečanog dana u narodnoj nošnji od domaćina bila je tek zastupnica Hrvatske samouprave Zorica Gavalier, u nošnji staroj više od sto godina, koja se ne oblači svakoga dana, tek u prigodama poput ove. Prije 40 godina cijeli se Kašad okupio oko gradnje crkve, potvrđujući svoju vjeru. Danas ima već malo Hrvata Šokaca u selu i crkvi, ali još uvijek je crkva jedino mjesto gdje se okupljaju, govore materinskim jezikom. Pjevaju i mole se. Svete mise imaju petkom i svake druge nedjelje, ako svećenik može doći, ali još uvijek, u odnosu na druga sela Bremenske župe, imaju više svetih misa. Doduše, isključivo na mađarskom jeziku. Mlađi svijet ne dolazi u crkvu, posao i život nameće posve druge prioritete. Crkva je posvećena za službovanja Miše Ferkova, a posvetio ju je biskup II. József Cserháti 9. lipnja 1974. godine. Građena je pomoću milodara i dvostrukim radom mještana i s pomoć Pečuške biskupije. Laci Jerant uzeo je usklađivanje posla u svoje ruke. Zbog bolesti nije mogao nazočiti svečanosti obilježavanja 40. obljetnice crkve.

Dok nije bilo crkve, na velike blagdane pješice se išlo u Breme s uzdignutim krasnim rubinama kako se ne bi uprašile neasfaltiranim drumom. U seoskoj školi bio je oltar koji se spuštao kada se služila sveta misa. Oltar Srca Isusova zauzima istaknuto mjesto u kašadskoj crkvi. U Bremenu su sjedile Šokice u narodnoj nošnji kod oltara i pjevale, kaže mi Marija Tomin Bošnjak. Dodaje: svatko je pomagao tko je kako mogao, makar podignuti jednu ciglu. Kada mi umremo, ne znam hoće li se crkva morati zatvoriti. Nekada su se služile svete mise na hrvatskom jeziku, a otkada se naselilo pripadnika više nacija, počelo se mađarski i hrvatski, a danas se misa služi samo na mađarskom jeziku. Kada se okupe Šokci na večernju, onda se molimo šokački. Kada nam zapjevaju Petarkinje, mi zaplačemo. Gospodin nam ne zna hrvatski, tako da mi već i mađarski pjevamo, kaže Marija Tomin Bošnjak.

Marija Györke Stević brine se o kašadskoj crkvi više od trideset godina. Sprema oltar, zvoni... Navlastito voli vrijeme svibanj-

Prepuna crkva vjernika slavljenika

skih i listopadskih litanija kada se skupi malo vjernika, njih petnaestak, i mole se na hrvatskom i mađarskom jeziku. Krštenja je ove godine do sada bilo četiri, vjenčanja već dugo nije bilo, pokopa ima jako mnogo... Crkva je «uvik» bila puna, ali su mnogi «ošli». Redovito molimo i krunicu, ali nas je jako malo ostalo, ne fali, Bog i to prima od nas ako nas je i malo, veli Marija. Služila je šest svećenika: Ladislava Rontu (1979–1994), Mátyása Pekkera (1994–1996), Relu Hamzaua (1996–2000), Jánosa Csicsóa (2000–2011), župnika Gábora, a sada Andora Keresztesa. Marija Györke Stević predano služi u četrdesetogodišnjoj crkvi posvećenoj Velikoj Gospi u podnožju zvonika koji ima prošlost od 220 godina.

Branka Pavić Blažetin

Bogatstvo...

**Kašadsku je crkvu posvetio biskup József Cserháti
9. lipnja 1974. godine**

Svečano zatvorena školska godina u HOŠIG-u

„Svečano zatvaram školsku godinu 2013/14.“ rečenica ravnateljice budimpeštanskog HOŠIG-a Ane Gojtan dobila je najveći pljesak i klicanje nazočnih 24. lipnja, u predvorju škole na svečanosti zatvaranja školske godine. Svečanost su uljepšali školski sastav i Deniza Dancs, Niki Hagya, Fruzsina Vőneki s izvedbom Thompsonovih uspješnica, s recitacijama na hrvatskome jeziku Gergő Szabó, Maja Šindik, na mađarskome Milena Marković i Sofija Foltin. Prigodni je program osmislila vjeroučiteljica Jelica Kőrösi. Toga su dana ljetne ferije započele za domalo dvjesto pedeset polaznika te ustanove. U sklopu svečanosti pročitana su imena onih učenika koji su na raznim natjecanjima postigli istaknute rezultate i time pridonijeli HOŠIG-ovoj priznatosti i konkurentnosti. Gimnazijalci te škole na Državnome natjecanju srednjoškola iz hrvatskoga jezika i književnosti redovito osvajaju jedno od prva tri mjesta. Taj tijek nije prekinut jer je maturantica Petra Beloberk osvojila drugo, a Danijel Čičak treće mjesto. Na nadmetanje ih je pripremila profesorica Marija Šajnović. Na HDS-ovu Državnom natjecanju u kazivanju stihova i proze na hrvatskome jeziku u Šeljnu učenica 2. razreda Nina Šindik i učenica 11/b razreda Danijela Premuda u svojoj su kategoriji osvojile drugo mjesto, a učenica 6. razreda Tena Šindik i učenica 8. razreda Dorottya Parádi postigle su treće mjesto. Čestitka učenicama i nastavnicama: Dejani Šimon, Mirjani Karagić i Marijani Jakošević. Na likovnome natječaju „Croatiada 2014“ u kategoriji srednjoškola prvo je mjesto osvojila gimnazijalka 9. razreda Nikoleta Lušić. Pohvala je i profesoru likovnog odgoja Zoltánu Csomósu. Na međunarodnom natjecanju iz matematike „Klokan bez granica“ HOŠIG-ovi su učenici i ove godine postigli lijepe rezultate na županijskoj i državnoj razini: maturant Danijel Čičak na županijskoj razini osvojio je četvrto, a na državnoj razini dvadeset osmo mjesto. Učenik 5. razreda Petar Kovač na županijskoj razini postigao je trideset sedmo, učenica 4. razreda Éva Balassa trideset osmo, učenica 9/N razreda Henrietta Szász šezdeset deveto, učenica 3. razreda Borka Borbola devedeset osmo mjesto. Priznanje pripada i nastavnicama koje su pripremile učenike: Anamárii Bauer Demcsák, Miri Šimon, Zlati Gergič i Snježani Baltin. Na natjecanju iz engleskog jezika od 761 osnovnoškolske ekipe dvadeset osmo, trideset prvo te pedeset treće mjesto pripalo je skupinama HOŠIG-ovih učenika. Čestitamo učenicama 5. razreda Flori Fowkes, Maji Šindik, Zsófi Király, učenicima 6. razreda Ma-

Pohvalu nastavnčkog vijeća i poklon-knjigu ravnateljica Ana Gojtan uručuje Maji Šindik

ximu Kožuharovu, Teni Šindik, Esteri Mođoroši te učenicama 8. razreda Réki Aranyi, Gréti Kühne i Eli Srebro. Učenike je na natjecanje pripremila nastavnica Žuža Molnar. Na istom natjecanju od 880 srednjoškolskih ekipa HOŠIG-ovi su učenici osvojili devetnaesto i trideset sedmo mjesto. Među najboljima istaknuli su se Klaudia Hegybíró, Dzsennifer Löre, Barnabás Mátyus, Fanni Czine, Fruzsina Czine i Šimon Krpan, učenici 9/N i 10/a razreda. Učenike su na natjecanje pripremile Žuža Molnar i Zorica Kaceus. HOŠIG-ovi su osmaši sudjelovali na natjecanju u pružanju prve pomoći u organizaciji Crvenoga križa. Družina škole osvojila je 3. mjesto. Čestitamo i nastavnicama koje ih je pripremila Evi Kolar. Nastavljeni su uspjesi u odbojci na Zugló kupu, muška je družina osvojila srebrnu, a ženska brončanu medalju. U prsnom plivanju prvo mjesto osvojio je učenik 7. razreda Attila Kristóf, a treće učenik 4. razreda Zsolt Kristóf. U plivanju kraulom treće mjesto pripalo je Attili i Zsoltu Kristófu, u njihovim dobnim skupinama. U atletici treće mjesto osvojio je maturant Danijel Vojnić, drugo učenik 9. razreda Erik Kónya, a prvo mjesto pripalo je učenici 6. razreda Enikő Kónya. Na Memorijalnome kupu „Béla Bánhídi“ u atletici prvo mjesto osvojila je također učenica 6. razreda Enikő Kónya. Na Đačkoj olimpijadi u atletici drugo je mjesto osvojio učenik 9. razreda Erik Kónya. Učenike su na nadmetanja pripremili i vodili profesori tjelesnog odgoja Biserka Brindza i Ladislav Gršić.

Potom je ravnateljica Gojtan uručila poklon-knjige i pohvale pojedinim polaznicima ustanove. I kako bi se školska godina odista okončala u pozitivnom ozračju, pri kraju svečanosti predstavljen je HOŠIG-ov novi promidžbeni spot naslova „Happy HOŠIG“. Kadrovi filma prikazuju vesele trenutke školskoga života u kojem su rado sudjelovali svi naraštaji i pojedini nastavnici, profesori ustanove. Kratki su film idejno osmislile Dora Grišnik i Ivett Bangha, snimatelj je tehnički suradnik škole Gergő Kocsis, a montažerka profesionalka Rita Takács. Spot se može pogledati na facebooku škole.

Iza djelatnika i učenika budimpeštanske Hrvatske škole još je jedna uspješna školska godina, no školska su vrata otvorena i ljeti. Dežurstvo je za vrijeme ferija svake druge srijede od 8.30 do 13 sati, a svečano je otvorenje nove školske godine 1. rujna u 8 sati.

Ispravak

U 25. broju Hrvatskoga glasnika na stranici 10, u napisu „Kako očuvati jezik, kulturu i običaje? Andzabeška Hrvatska samouprava u nezavidnome položaju“ pišem kako pojedine tvrdnje dr. Józsefa Szilágyia nisu uvijek u skladu s činjenicama stručnjaka glede subetničke skupine Raca. Ispričavam se dr. Józsefu Szilágyiu, autoru knjige **AZ ERCSI, ÉRDI ÉS TÖKÖL RÁCOK EREDETE, VALAMINT NÉPSZOKÁSAI**, nije mi bila nakana povreda njegove časti i ugleda. Niti se sporiti s njegovim tvrdnjama.

Kristina Goher

Kristina Goher

Zlatna maša koljnofskoga farnika Antala Németha

„Ča mene veže za Koljnofce, to s riči nije moguće izraziti!”

Koljnofski farnik Antal Németh s ugarskim podrijetlom, je svoju zlatnu mašu po hrvatski svečevao 15. junija, u nedilju otpodne, u koljnofskoj Hodočasnoj crkvi u velikom i srdačnom objavljenju svojih vjernikov i brojnih dušobrižnikov iz Ugarske i Austrije. 73-ljetni Toni gospodin je rođen u Horpaču, maturirao u Pannonhalmi i zaređen je za duhovnika u Juri pred pedesetimi ljeti. Služio je u brojni ugarski seli kot kapelan u dobrom i zlu, dao je sagraditi ter obnoviti farofe, kapele i crkve, a 1974. ljeta je zašao na Undu kot i farski administrator. Otud potječe i simpatija prema Hrvatom i hrvatskom jeziku, a u tom naselju se je već naučio po hrvatski maševati. 1992. ljeta je smješćen u Koljnof i već od dva desetljeća vrši u ovom selu vjerske i duhovne zadaće. Na zlatnu mašu došlo je puno svita, a cijelo seosko peljačtvo s iskrenim srcem i riči je čestitalo slavljenuku.

Pro Urbe, ku dodiljuje Seoska samouprava za istaknutu djelatnost u interesu naselja Koljnofa. Ingrid Klemenšić je govorila u ime seoskih, a i svih Hrvatov u Gradišću i zahvalila se je za sve to što je svećenik toliko ljet učinio za hrvatski narod, a lipim čestitkam su se još pridružili i školska direktorica Agica Sárközi kot i predstavnici Hodočasnoga društva Sv. Krištof i mjesnoga Društva umirovljenih. – **Ča mene veže za Koljnofce, to s riči nije moguće izraziti. Posebno zahvaljujem za organiziranje ovoga svečevanja Marku Mogyorósju. Suprot svih poteškoć i gubitkov, kad pogledam na našu mladinu, vjernike i**

Sa zlatomašnikom skupa su došli u crkvu brojni hrvatski i ugarski dušobrižnici, i još pred mašom s pjesmicami su svečani skup pozdravila dica koljnofske škole. Pri hrvatskoj svetoj maši Ferenc Juhos iz Kisega je bio glavni prodikač ter je u svoji svečani riči pozvao sve nazočne da se i nadalje molu za vlašćega gospodina, a uopće i za duhovno zvanje. Ujedno je obratio i pažnju na to, koliko je danas važno imati u svojem selu duhovnika ki je Božji zastupnik i gdo svenek djeluje na čelu jedne zajednice kot otac svih vjernikov i ima posebni hobi: molitvu, post, virostovanje i tumačenje Božje riči. – *Ako duhovniku vjerniki ne pomažu, ne molu za njega, ne poštuju ga, onda će duhovnik sam ostati. Kakov je duhovni pastir, takov mu je narod, njegovi vjerniki, a to je tako i obrnuto. Svaki duhovnik ima takov narod, kakovoga si zasluži* – naglasio je svečani govorač, i nije bilo potribno posebno se razmišljati kako stoji po tom pitanju Koljnof, kad smo se pogledali okolo-naokolo i vidili suzne oči, spojene prste na molitvu i obišene pogleda na oltar. Zvana toga čuli smo pri maši lipa i još lipše marijanske jačke u izvedbi Koljnofskih tamburašev i Ženske klape Golubice, ki su na ta način svečevali zlatni

jubiley. Ta neizreciva ljubav je vibrirala cijelo vrime u luftu. Na kraju maše su tumačene dobre želje s papinskim i biskupskim blagoslovom na zlatomašnika. Većinom dvojezično su potom s hvalodavanjem čestitali na slavnom jubileju Mate Firtl, parlamentarni zastupnik, i načelnik Koljnofa Franjo Grubić. On je ovom prilikom uručio Antalu Némethu i spomen-plaketu

familije mislim da mi je bilo vridno služiti na ovom mjestu i to bi još i dalje rado učinio, dokle mi to Gospodin Bog dopusti – je rekao na kraju svoje zlatne maše Antal Németh ki je potom uru dugo dilio zlatomašni blagoslov, a pred crkvom su ga i s tanci i jačkami dočekali koljnofski folkloriši.

Timea Horvat

Večer Hrvatske zajednice u Podravini

U šomođskom dijelu Podravine, u selu Potonji 28. lipnja, u organizaciji Hrvatske samouprave Šomođske županije te potonjske Seoske i Hrvatske samouprave, priređena je Večer Hrvatske zajednice u Podravini. Gosti Večeri u Rekreativskom parku sela mogli su uživati u bogatome kulturnom programu za koji su se pobrinuli barčanski KUD Podravina, lukoviški KUD Drava, pjevački zbor, plesna skupina i svirači Zajednice Mađara Grubišnoga Polja iz Hrvatske i polaznici Ljetne škole tambure u Orfúu 2014. pod vodstvom Orkestra Vizin, koji su pokazali svoju vještinu i umijeće.

Jozo Solga, predsjednik Hrvatske samouprave Šomođske županije, pozdravlja okupljene, uz njega konzulica gerant Ružica Ivanković, László Szászfalvi i Jozo Dudaš

Nakon pozdravnih riječi načelnika sela Tamása Reiszsa, predsjednika šomođske Hrvatske samouprave Joze Solge i predsjednika Hrvatske samouprave sela Joze Dudaša slijedili su govori generalne konzulice Republike Hrvatske Ružice Ivanković i parlamentarnog zastupnika Laszlóa Szászfalvi.

On je napomenuo da su vrlo bitni ovakvi susreti jer učvršćuju i pomažu opstanak zajednice te služe održavanju i očuvanju dobrosusjedskih odnosa. Opazio je kako ova zajednica svjesno radi i vrlo je počašćen što večeras zajedno s prijateljima može uživati u podravskim plesovima i napjevima.

Dok su se izvođači nestrpljivo pripremali za nastup, u kotli-

Zajednica Mađara iz Grubišnoga Polja

Gosti iz Gornje Bajze s potonjskim prijateljima

Članovi barčanske „Podravine“ i lukoviške „Drave“

ćima se kuhala divljač. Za naslov najboljeg i najljepšeg kuhara natjecalo se sedam družina, a osvojio ga je Đula Gorjanac iz Daranja. Nakon ukusne večere slijedio je noćni malonogometni turnir, ali prije negoli su počele utakmice, na veliku radost ljubitelja nogometa, svečano su predali postavljenu rasvjetu na nogometnom igralištu. Pod svjetlom golemih reflektora za prvo mjesto borili su se dečki devet momčadi, a najbolji su bili nogometaši naselja Gornje Bajze. Gosti, Podravci s obje strane rijeke Drave, i izvođači ove športsko-kulturne večeri jako su se dobro proveli te se nadaju skorašnjem susretu i druženju.

Nakon proglašenja rezultata slijedila je plesna sačnica s Orkestrom Vizin.

Mala stranica

OPREZ PRI KUPANJU!

U ljetnim vrućinama i sparinama većina nas potraži osvježenje u kupanju na jezerima, rijekama, bazenima i moru, ali moramo biti svjesni da uz veselje trebamo biti i oprezni. Kako ne bi došlo do zdravstvenih problema ili utapanja, vrijedno je držati se ovih pravila:

- Ne plivaj najmanje jedan sat nakon obroka!
- Ne plivaj ako si pio alkohol!
- Ne ulazi vruć u vodu!
- Ne skači u vodu nepoznate dubine!
- Nikad ne plivaj sam!
- Plivaj u blizini spasilaca!
- Poštuj upute i znakove spasilaca!
- Dogodi li ti se nevolja, ostani smiren.
- Plutaj na leđima i maši jednom rukom za pomoć!
- Ako u vodi uočiš nekog u nevolji, odmah potraži pomoć!

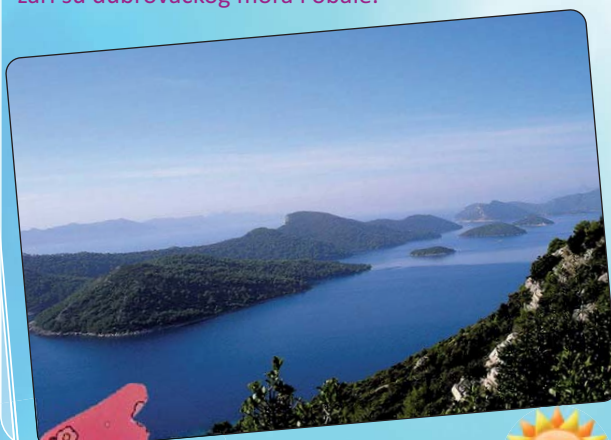
Razglednica iz Hrvatske

Elafitski otoci

U neposrednoj blizini Dubrovnika, sa zapadne strane, razigralo se najljepše dubrovačko otočje, nazvano Elafiti – jelenji otoci, usko povezani s Dubrovnikom i cjelokupnom njegovom prošalošću.

Prekrasni otoci: Koločep, Lopud, Šipan, Jakljan, Olip stražari su dubrovačkog mora i obale.

Izradi sam vjetrenjaču

Za vrijeme ljetnih praznika katkad se dosađujete, pa vam preporučujemo da za svoju zabavu izradite vjetrenjaču. Uzmite komad papira jednakih stranica (otprilike 10 x 10 cm), zarezite iz svih kutova prema sredini (tako da ostavite oko 2 cm sredini), savijte kutove prema sredini, bumbačicom probušite nekakav ukrasni cvjetić, puce ili što god slično i time probušite savijene vrhove u sredini, a onda s druge strane dodajte biser ili puce, kako bi se vjetrenjača lakše vrtjela, te bumbačicom još probušite kroz slamku, letvicu, komad tvrdog kartona ili nešto slično. Još vam je samo preostalo saviti vrh bumbačice prema unutra, kako se ne biste ozlijedili. Kada je gotovo, potrčite s njom i vidjet ćete kako se lijepo vrti.

Književni kutak

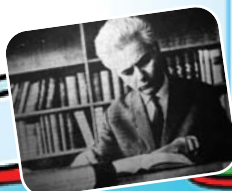
Josip Pupačić

MORE

I gledam more gdje se k meni penje.
I slušam more, „Dobro jutro“, veli
I ono sluša mene. Ja mu šapćem.
„O dobro jutro, more“ – kažem tiho
Pa opet tiše ponovim mu isto.
I more sluša, sluša, pa se smije

Pa zlati, pa se smije, pa se penje
I gledam more, gledam more
zlato.

I gledam more gdje se k meni
penje.
I dobro jutro, kažem, more zlato,
I dobro jutro, more, more kaže
I zagrlji me more oko vrata...
I more i ja, i ja s morem, zlatom
Sjedimo skupa na žalu vrh
brjega,
Smijemo se, smijemo se – moru.

Pomurska djeca u ivanovečkoj Internacionalnoj filmskoj radionici

Na poziv ivanovečkoga Foto-kino kluba osmero djece iz pomurskih naselja od 14. do 19. lipnja sudjelovalo je u ivanovečkoj Internacionalnoj filmskoj radionici, gdje su uz upoznavanje nastanka dokumentarnog filma vježbali hrvatski jezik, družili se sa svojim vršnjacima i stekli nove prijatelje. Voditelji filmske radionice Nataša Kralj i Radovan Petković preko radionice omogućili su uvid u nastajanje dokumentarnog filma „Letači međimurskog neba“, od izbora teme do montaže, a izrađen je i spot u kojem je obilježen zajednički rad djece s obje strane Mure.

Voditelji i sudionici Internacionalne filmske radionice

„Kad se male ruke slože, sve se može, sve se može“ kaže poznata pjesma, a nekako tako bilo je i u ivanovečkoj filmskoj radionici, gdje su se osim „malih ruku“ složile i „velike“ da bi se sudionici radionice iz našega Pomurja savršeno osjećali u međimurskom Ivanovcu. Zaslužno je za to vodstvo tamošnjega Foto-kino kluba i osnovne škole, obitelji koji su ih primili, grad Čakovec, koji je novčano potpomogao i ne u posljednjem redu ivanovečka djeca. Spomenuti Foto-kino klub prvi put se odlučio za međunarodnu radionicu, naime njegov predsjednik g. Petković preko suradnje s naseljem Petribom saznao je da pomurska djeca već slabo govore jezik svojih predaka pa želeći pomoći u tome, predložio im sudjelovanje u filmskoj radionici. U pomoć je priskočila i ravnateljica ivanovečke škole, na čelu s Palminom Novak, u kojoj već sedam godina djeluje Foto-kino klub. Tijekom šest dana radionice učenici su naučili mnogo zanimljivih stvari o snimanju, od same zamisli preko odabira snimanja mjesta, sugovornika, pokreta kamere, montaže do premijere. Iskušali su snimanje u pokretu, na visinama, pod vodom, u otvorenom i zatvorenom prostoru, snimljen je dokumentarac o Aeroklubu u Pribislavcu, spot

o snimanju i životu radionice. Modna revija, izlet u Čakovec, posjet uredništvu Radija Čakovca, kupanje na bazenima, vožnja autićima na proštenju i mnoštvo sadržaja zabavljalo je sudionike radionice. Spavanje kod obitelji također je bio doživljaj za djecu. Pomurska su djeca upoznala što rade u slobodnom vremenu njihovi vršnjaci u Međimurju, koju glazbu slušaju, kojim se igricama igraju itd. Izvanredna bliskost, ljubaznost voditelja radionice gđe Nataše, Slavice i gosp. Radovana očarali su naše učenike, jednako kao i gostoprimstvo u obiteljima te mnoštvo poklona (majica, šalovi o Hrvatskoj, čokolade, sladoledi...), zbog čega su neizmjereno zahvalni:

– Vrlo je dobro bilo sudjelovati u filmskoj radionici. Prvi put sam bila reporterka u jednom spotu, i to je bio velik doživljaj za mene. Ne bih znala istaknuti nijedan događaj radionice, jer sve mi je bilo jako dobro, snimanje na aerodromu, kupanje, druženje... Ljudi su bili jako ljubazni, i hvala Ivi, Saši da sam mogla kod njih spavati – kaže Mlinarčanka Boglarka Tirpak.

– Jednostavno, bilo je jako

dobro. Bilo mi je drago da sam katkad bila malo i prevoditeljica. Prvi put sam probala snimanje i bio je poseban doživljaj kada sam vidjela što sam uspjela snimiti. Izvršno je bilo na aerodromu, na bazenima. Stekla sam nove prijateljice i prijatelje i dalje ćemo biti u vezi preko interneta. Svi su bili jako ljubazni i velika hvala Lidiji i njezinoj obitelji da su me primili – Serdahelkinja Bernadeta Turul.

– Bilo je jako dobro u Ivanovcu. Bio sam član štaba koji je snimao, držao kameru, mikrofon. Stekao sam nove prijatelje i prijateljice: Stjepana, Filipa, Lidiju, Adelu, Sašu, Ivu. Spavao sam kod Filipa, bili su jako ljubazni, osjećao sam se kao doma. Zahvaljujem svima, bio je to nezaboravan doživljaj! – Pustarac Josip Rodek.

– Još nikad nisam bila snimateljica, a sada sam mogla i to isprobati. Bilo mi je jako lijepo i na aerodromu i na bazenima snimati pod vodom. Svi su bili toliko ljubazni kao da se poznajemo već godinama. Hvala Ivi i Saši da su nas primili s Bogi. Nadam se da ćemo se moći još družiti – Serdahelkinja Andreja Švelec.

– Mi smo se malo poslije uključili u radionicu, ali su nas primili vrlo ljubazno. Kuća tete Slavice i čika Radovana pretvorila se u đački dom jer smo svi mi spavali kod njih. Ovaj put im želimo zahvaliti da su nas trpjeli. Odlično je bilo snimanje, igranje nogometa jer mi smo skupina koja vrlo voli nogomet. Mnogo smo se družili, i to je bilo jako dobro – Keresturci Atila, Tomo, Matija i Riči.

beta

Snimanje na zračnoj luci

Tabor „Čuvajmo tradicije“ u Keresturu

U organizaciji Kulturnog društva „Kerestur“ i Osnovne škole „Nikola Zrinski“, od 23. do 27. lipnja u Keresturu je održan Tabor „Čuvajmo tradicije“ u kojem su sudjelovali članovi mjesnoga tamburaškog sastava, te djeca koja ubuduće žele svirati tamburicu.

Sudionici Tabora „Čuvajmo tradicije“

Tabor sa sličnom tematikom održava se već šesti put, ove je godine posebna pozornost posvećena tamburaškoj glazbi, kazala je voditeljica Tabora Eržebet Deak Kovač, u tome su pomogle učiteljice Erika Rac i Anica Kovač. Uz učenje tamburice djeca su kroz igru učila i hrvatski jezik, folklor, sakupljala su pučke popijevke, upoznala se s poviješću naselja, posjetila su Zavičajnu kuću i zanimljivosti iz nekadašnjeg života toga naselja. Organizirani su biciklistički izleti, športske aktivnosti, a zadnji dan otputovali su u Lendavu (Slovenija), gdje su sudjelovali u završnom programu tamošnjega dvojezičnog tabora. Osnovna škola i društvo već nekoliko godina surađuje s lendavskim Hrvatima i u okviru te suradnje četvero učenika cijeloga tjedna boravilo je u lendavskome školskom taboru. Cjelotjedni program za sudionike bio je besplatan, naime društvo preko natječaja za narodnosni uspjelo je nabaviti sredstva za ostvarenje Tabora.

beta

BIZONJA - Bizonjsko hrvatsko društvo srdačno poziva Vas i Vašu familiju na II. Žetveni dan u Bizonji 12. julija, u subotu. Za okupljanjem pred restoranom La Grande Pizzeria organizirano se gane u povorki na žetvu na polje. U 16 uri se služi sveta maša s glavnim celebrantom jurskim prelatom Ferijem Benkovićem, rodom iz Bizonje. Potom slijedi kulturni program na dvoru Pizzerije, nastupaju dica bizonjske čuvarnice, HKD Čakavci iz Hrvatskoga Židana, Muški zbor iz Hrvatskoga Jandrofa, Bizonjski tamburaši i Gradišćanska trzalica iz Staroga Grada-Kemlje. Za večerom slijedi hrvatski bal, svira petrovski Janoš Timar.

BAJA

Poziv na koncert Zvonka Bogdana

U suorganizaciji Saveza Hrvata u Mađarskoj, Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije i bajske Hrvatske samouprave, a s potporom bajskog poglavarstva i Baja Marketing Kft-a, 18. srpnja, s početkom u 20.30 priređuje se koncert omiljenog pjevača Zvonka Bogdana i njegovih tamburaša koji se priređuje otvorenom na ispred Hotela „Dunav“ na središnjem gradskom Trgu Svetog Trojstva. Suorganizatori srdačno pozivaju sve zainteresirane, ulaz je na koncert slobodan. Goste dočekuju „Bajski tamburaši“.

V. Magyarországi
Horvátok Országos
Szépségversenye

V. Izbor za
najljepšu Hrvaticu.

26. srpnja 2014. g. s početkom u
18 sati na otvorenoj pozornici u
Harkányu se priređuje

2014. 07. 26. szombat 18:00

HARKÁNY, SZABADTÉRI SZÍNPAD

Fellépnek:

- Baranya táncgyűjtés
- Korjéni asszonykórus
- Harkányi Horvát Vegyes énekkar
- Sztárvendég : Erik

Az egész estés zenei műsort a Podravka zenekar biztosítja.
Szépségversenyre jelentkezés:
harkanyimvelodesihaz@gmail.com
Művelődési Ház: 06-72/480-459,
06-20/927-73-96

Na priredbi nastupaju:

- Mješoviti pjevački zbor iz Harkanja
- KUD Baranja
- Ženski pjevački zbor „Korjéni“ iz Martinaca
- Erik

Očekujemo prijave djevojaka između 16 i 26 godina koje govore hrvatski jezik. Za dobro raspoloženje će se pobrinuti Band iz Martinaca.

Prijave očekujemo na
harkanyimvelodesihaz@gmail.com
72/480-459, 06-20/927-396

Támogatók: Országos Horvát Önkormányzat, Harkányi Városi Önkormányzat, Harkányi Horvát Nemzetiségi Önkormányzat, Polkövetelő: Hrvatska državna samouprava, Samouprava grada Harkanja, Hrvatska samouprava grada Harkanja

BIKE – Hrvatska samouprava grada Bike srdačno Vas poziva na 11. Hrvatski kulturni festival, 19. julija, u subotu, u mjesni Dom kulture. U 14 uri je svečani prijem za goste, a u 15 uri se začme maša u mjesnoj crkvi sa židanskim farnikom Štefanom Dumovićem. Mašno slavlje oblikuje pjevački zbor Peruška Marija iz Hrvatskoga Židana. U 16.30 uri počinje kulturni program pri kom goste pozdravlja Janoš Virag, predsjednik Hrvatske samouprave, Ferenc Kovács, predsjednik Željezožupanijske skupščine, Štefan Krizmanić, predsjednik Hrvatske samouprave Željezne županije i Sándor Németh, načelnik Bika. U programu nastupaju Hrvatsko kulturno društvo Čakavci iz Hrvatskoga Židana, sambotelska plesna skupina Ungaresca, Tamburaški sastav Židanci, pjevački zbor Zviranjak i jačkarni zbor Danica iz Bika. U 18 uri je skupna večera, potom svira prisički Karambolo.

BARČA – Dr. Krisztina Vástyán Balázs, bilježnik toga grada, donijela je odluku o izboru tog okruga u svezi s narodnosnim izborima. Mjesto jesenskih narodnosnih izbora bit će tamošnja Osnovna škola Jánosa Aranya. Glasači koji su se registrirali za narodnosne izbore, na tome mjestu mogu glasovati. Državne teritorijalne i mjesne narodnosne samouprave mole pripadnike narodnosti da sudjeluju u izborima u što većem broju.

KOMAR – Na poznatome pomurskom hodočastištu, već po ustaljenoj navadi, 13. srpnja upriličit će se hrvatsko hodočašće na koje organizatori očekuju hrvatske vjernike. Oni koji će hodočastiti od parkirališta do crkve, trebaju stići do 17.45 sati, a misa na hrvatskom jeziku počinje u 18.30. Predvodit će je Antun Hobljaj, župnik i dekan donjomeđimurskog dekanata. Misno slavlje uljepšat će preloški crkveni zbor.

MOHAČ – U tome podunavskom gradiću 13. srpnja priređuje se VI. mohačko natjecanje dvoprega, natjecanje kategorije C, ujedno i jedno od prvenstvenih kola Baranjske županije. Pokretač dvopregaških natjecanja i do danas jedan od glavnih organizatora jest istaknuti športšaš, atletičar i dvopregaš Stipan Filaković. Natjecanje će se održati na prostoru iza gradske športske dvorane (na pečuškoj cesti), s početkom u 10 sati. Opširnija obavijest i prijave na mrežnoj stranici www.mohacsi-fogathajtas.com. Organizatori srdačno pozivaju sve zainteresirane, ulaz je na priredbu slobodan.

GARA – Pošto je sredinom svibnja u Barački (Nagybaracska) potpisan izvođački ugovor o izgradnji kanalizacijske mreže i pročistiivača otpadnih voda koji će se ostvariti u okviru zajedničkog projekta Gare, Baračke i Santova, u tijeku je izradba konkretnih izvođačkih planova. Tako bi radovi mogli započeti do kraja kolovoza. Podsjetimo da je na natječaju za javnu nabavu izgradnja pripala tvrtki STRABAG – MML Kft i Pannon Nívó Zrt. Prema planovima, zimski probni pogon mogao bi početi do kraja prosinca, a projekt završiti do kraja ljeta 2015. godine. Kako nam reče načelnik Béla Faa, o skorašnjem početku radova 24. srpnja, s početkom u 16 sati u mjesnom domu kulture sazvat će forum građana.

Svjetsko nogometno prvenstvo u Brazilu 2014.

Vatreni bez plasmana u osminu završnice

Od 12. lipnja do 13. srpnja u Brazilu se održava 20. izdanje Svjetskoga nogometnog prvenstva. To je drugi put da je Brazil bio domaćin svjetskoga nogometnog prvenstva, nakon prvenstva 1950. godine. U kvalifikacijama sudjelovalo je 203 reprezentacije koje su se borile za 31. mjesto na završnici prvenstva. Nakon dodatnih kvalifikacija mjesto

među 32 reprezentacije izborila je i Hrvatska nogometna reprezentacija. Premda nije imala sreće sa ždrijebom jer je svrstana u skupinu s domaćinom Brazilom, i usto još s Kamerunom i Meksikom, Hrvatska je igrala na otvorenju s Brazilom i nakon odlične igre nepravедno poražena s 3 : 1. Uslijedila je odlična igra u susretu s Kamerunom koji je nadigrala s visokih 4 : 0. Ipak, neodlučni rezultat bez pogodaka Meksika i Brazila Vatrene je doveo u prilično težak položaj. U završnom susretu u skupini A u kojem je tražila pobjedu za plasman u sljedeći krug natjecanja, Hrvatska je doživjela poraz od boljeg Meksika na Areni Pernambuco u Recifeu. Nakon dobro odigranoga prvog poluvremena, te neočekivano primljenog zgoditka u 72. minuti susreta, igra Vatrene putpuno se raspala, što je rezultiralo s još dva primljena zgoditka, a poraz je ublažio Perišić u 87. minuti za konačnih 3 : 1. Tako se izabranici Nike Kovača nisu uspjeli plasirati u osminu završnice Svjetskog prvenstva u Brazilu te završili natjecanje već u prvom krugu. Međutim u susretu s Kamerunom, ali i s Brazilom pokazalo se da Hrvatska ima vrlo nadarene i velike nogometaše koji će zasigurno imati prilike za popravak već u predstojećim kvalifikacijama za Europsko nogometno prvenstvo. Nije bila jedina europska reprezentacija, reprezentacija bez ulaska u drugi krug, jer su svjetsko prvenstvo u prvom krugu natjecanja napustile istaknute europske repre-

zentacije poput Španjolske (koja je branila naslov prvaka iz 2010. g.), Italije (četverostruki prvak svijeta), Engleske (svjetski prvaci iz 1966. g.), Rusije (najbolji plasman 4. mjesto) i Portugala (najbolji rezultat brončana medalja). Pravo su iznenađenje priredile južno i srednjoameričke, odnosno afričke reprezentacije: Alžir, Nigerija, Ekvador, Meksiko, Kolumbija (poražena od Brazila 2 : 1), a najviše Costa Rica (u četvrtzavršnici ispala neporažena od Nizozemske koja je bila bolja u izvođenju jedanaesteraca). SAD je pak poražen od Belgije. Tako su među četiri najbolje reprezentacije ušle po dvije europske i južnoameričke reprezentacije. Brazil (peterostruki prvak svijeta) koji u poluzavršnici igra s Njemačkom (trostruki pobjednik) i Nizozemska (triput druga) koja će igrati s Argentinom (dvostruki prvak svijeta). Bit će to nadmetanje najuspješnijih europskih i južnoameričkih momčadi na svjetskim prvenstvima, među kojima nema Italije. U prvoj poluzavršnici Njemačka je već u prvih 29 minuta potopila Brazil s pet zgoditaka, da bi na kraju slavila s konačnih 7-1. Druga poluzavršnica odigrana je 9. srpnja, nakon zaključenja našeg tjednika. Susret za treće mjesto igra se 12., a završnica 13. srpnja. Dodajmo kako je Hrvatska najbolji plasman ostvarila na SP-u u Francuskoj 1998. kada je osvojila brončanu medalju.

Stipan Balatinac